(688)

[B]yriin proliitaarinar negedegtiи. Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin ҮNEN

[B]K (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eble-[]M. zebleliin emenees eder byri niitelegdene. IX zilde garça baina.

1932 onii Ijyyn i 26 eder

№ 148 (701)

Zakika yne: Sara byriin 1 tekerig. Alaar gazaruudta 1 tek. 30 mon. C daada ulasta—1 tek. 50 mon. Dugaar nezeediin yne 5 mong

„B-M. Ynenii" kooroni aaris Верхнеудинск, Центросоюзная, тел. № 3-23, каб. ред. № 3.

Şine urislamziigi olon niitede taraaka

(b) Namiin mozkomiin tobçoonii ba BMASSR-iin AKZ-iin 1932 onii Ijyyniin 15-nii eder gargasan togtool.

[S]SR ulasiin kedelmeriçe-[]kolkoos azaltan ba byke [ar]ad bolon teden dotoroo [Bur]iaad Mongoliin respyyblig bol-[k]ommunis namiin kedelmeri [ge]odoo ziliin niuurta tesebte [uri]slamziigi derbedeni dyyrgekee

[1]2 ondo bidenii emene basa [ş]e jikeken zorilgo tabigdasan: socaliis baiguulaltiin dob-[k]o jabaa jabadaligi ceregiin [k]az cemeren orzo ebdekiigi [k]az baisan imperliistanariin [k]o zanalgada saatan ygii, angi socaliisam baidal baiguulka [bo]doki taban ziliigi bejelyylen [gy]ikekiin tula beki suuri yn-[dese] baiguulka-gesen iime zorilgo [to]jym.

[te]sebte taban ziliigi derbedeni [gy]ceke ene ziliin şine urislam-[ziigi] olon niitede taraaka tygeeke [so]cal bolbol manai respyyblig [do]too odoo yjede jabuulagdaba [urisl]amza aza akuin ba ulas teriin [ba]ar tuliin jikeken udka çanar-[tai k]ampaani mon bolno, uçar [ta]a gebel ene kampaaniigi [ta]meetei jabuulka ba BMASSR [da] taraagdaka şine urislam-[za] ujalgiigi gyicedk eke jaba-[la] bolbol tesebte taban ziliin [ce]ntiin derbedeki ziliin şoca-[liis] baiguulaltiin mengen sangaar [ja]aka tesebiigi gyicedkeke ba [bo]doki taban ziliin tesebiigi [gy]cedkekeer sainazar ekilke jaba-[dalta]i kurdadkakiin tula şiidkekii [ja]a kereg mon bolno:

[1. Y]yyn deerees yndesen B K (b) [Nam]iin mozkomiin tobçoon ba [B]K. Z—1 bol enyynii dooroki [ja]lganuudiigi jabuulbal çukala [to]olono.

[1.] Buriaad Mongol B M A S S R [d]otoroo taban ziliin dyyr-[ge]liin derbedkei ziliin şine uris-[lam]ziigi taraaka tesebte daabariigi [5]00,000 tekerig baisaniigi ba-[ta]ba ene şine urislamziigi ta-[raa]ka jabadaligi 1932 onii Ijyy-[niin] 10 kyrter dyyrgeke.

[2.] B K (b) Namiin mozkom ba [B]K. Z. bol byke nam, zebleliin [pro]fsojuuzi in bolon olon niitiin [org]anizaacinuudta duradkakani, ene [kam]paaniigi kooson kuuliin kem-[jy]eer baalaza albadaza jabuulaza [bo]laçi bolko ygii, karin ene [kam]paaniigi jabuulkiin yndeseni [kol]koon niitiin dunda erilke [ke]delmeriigi ali bolkoor delge-rengii ba tesebteigeer jabuulka, socaliis meriicee, gabşagaiçalga ba bygsiiriin tusalamza yzyylke bolon ugtamal teseb abka jabadaliin yndese deere, basa manai ulasiin urislamziin ug zorilgo tukai ba urislamza zakigçadta olgogdoko aça tusa tukai ton gengeziigeer oilguulka, nebteryylke kedelmeri jabuulagdaka josotoi.

3. Yndesen çukala loozonguud bolbol: urislamza zakiaa ygii negeç azalçan baika ygii! Kolkoos azaltan bol kotiin kedelmeriçentei zergeçegtii! Өmçiin azaltan çbol kolkoos azaltanaas byy geegdegtii! Socaliis baiguulaltada zoriuulagdaka ulasiin urislamzada gurban nideeliin calingaas dooşo bişe egeke!

4. Byke namiin Aikomuudta, Aimgyickomiteeduudta ba namiin komiteeduudta tus kampaaniigi jabuulka keregte byke nam, zebleliin idebkiteniigi daiçalza, olon niitede oilguulka ba emkidkeke kedelmeriigi jabuulkiin tula tedeniigi tus tuş kolkoos, komuuna ba kedelmeriçenii koligtiivte tomilon bekizyylkiigi duradkaka.

5. Өeriingee aimag, rajoon, somon ba toskon debisker deere ene kampaaniigi bytemzetei jabuulkiin telee byke kariuucalgiini aim. raj. gyicedkeke komiteeduudta ba som. tos. zebleyydte daalgaka.

6. Kediidee, ene urislamziigi zakika jabadaligi jabuulka kedelmeriigi emkidkegçe ba ketelberilegçe bolon yndesen opiratiivno ştaabiini bolbol—urislamza taraakada kabaadalcakaar kanduulagdaka byke olon niitiin idebkiteniigi urislamziigi tuslan beleg'yylsen—ulasiin zeelilge ba mengo neecelke keregte tusalalcaka komiisa mon bolko tula tyynde duradkakani: aimagiin, rajoonii, kotiin, somon—toskonii, kolkoosiin ba tus yiledberiin alban gazariin dergedeki tere komiisiin kedelmeriigi jo otoi teişeni debzyylze, tedenii cag yrgelziin idebkitei kedelmeri kangaka bolno.

7. Mөnge neecelke kaasiin kargalzagça bolko komsomooliin şugamaar ene urislamza taraaka kampaanida idebkitei kabaadaka jabadaligi kangakiigi komsomooliin moziin komiteedta duradkaka. Byke komsomooliin emkinyyd bol şine urislamza taraaka kampaani jabuulka keregte erkim tyryyçiin zergede jabaka josotoi; Komsomool bykende urislamza taaraka tuskai tasag daalgaza, tyynde daalgasan kedelmeriigi gyicedkekiin telee ka riuucalga tokoko.

8. Ene kampaaniigi profsojuuziin şugamaar jabuulka kedelmeriigi kangakiigi Burprofsoveedte duradkaka. Profsojuuziin emkinyyd bol arad zonii yyskeliigi yrgeneer oroilon udaridaka ba şine urislamziigi toiruulan arad zoniigi emkidkeke bono.

Şine urislamza taraaka kampaaniigi byke nebteryylgiin kugacaa dotoroo profsojuuziin kedelmeriin gol çukala bolgon tadigdaka josotoi. Profsojuuzuud bol azal kedelmeriin socaliis josonii arga meetod bolko soc. meriicee, gabşagaiçalga, niitiin bygsiir, karagalzamza geke metiigi keregleze, azalçan aradaas urislamziin ugtamal teseb abka jabadaligi emkidkegçed bolko josotoi. Profsojuuznud bol yiledberiin oron, alban gazariin dergede bykii urislamziin keregte tusalalcaka komiisiin kemiisiin kedelmeriigi eder byri ketelberileke ba profsojuuziin niitiin kedelmeriin ali bykii arga—foormiigi tus kampaaniigi bytemzetei jabuulkiin tula aşaglan kereglekeke keregtei.

9. Respyylig dotorki kolkoos azaltanii dunda ulasiin zeelildege ba mөnge neecelke keregte tusalalcaka komiisanuudiigi emkidkeke ba Burkolkoossojuuziin dergedeki tebiin komiisaas ekilen kedee azaliin arteeliin dergedeki komis kyrteleki tedenii kedelеriigi idebkitei jabuulka jabadaligi kangakiigi Burkolkoossojuuz da duradkaka. Burkolkoossojuuzda ba aimagiin kolkoossojuuzada ali zoki ko tusalalcaka komiisiin ketelberiigi tus kolbooni pravlieeniiin geşyydiiu negende daalgaka keregtei. Burkolkoossojuuz ba aimagiin kolkoos—sojuuz bol tusalalcaka komiisiin kedelmeriin çadabari ba kolkoosiin saldarinuudta ene kampaaniigi ali zerge emkidkeseniigi şalgan yzekiin tula eeriingee byke idebkiteniigi elsyylke josotoi. Şine ursilamziigi taraaka tukai SSSR—iin kolkoosiin teb pravlieeniiin 1932 onii Main 26—nii ederiin duradkaliigi byrimesen gyicedkekiigi Burkolkoossojuuziigi ujalgalka zuura duradkakani, Burkolkoossojuuz bol tesebte tabanziliin dyyrgeltiin 4—ki ziliin urislamziigi kolkoos azaltanii dunda taraaka kedelmeriigi bytemzetei ba şuud jabuulkiin telee kariuucalgatai baina geze uridçalan duradkaka. Enyyntei kamta kolkoos azaltan bol өinçiin azaltanii dunda taraaka jabadalda tusalamza yzyylkiigi, duradkaka.

10. Respyybligiin ba aimaguudiin byke zebleliin, aza akuin, niitiin emki zurgaanii ketelberilegçediin ujalga bol, doodo şatiin şalgabarinuudiin eder byriin bodoto kabiaaraliigi şalgan yzeze ker zerge gyicedkeke, ali bykii arga bolomzoo keregleze tabanziliin tөgөskөki ziliin caasiigi tesekeke jabadaligi kangaka bolno.

11. Ulasiin mөngө neecelke kaasiin zurgaanuud ba ulasiin urislamziin zurgaanuud bol urislamziin kampaaniiin asuudal tukai zaadariin zyilyydeer byke emkineriigi kangaza, urislamziin caasiigi zakigçadiigi bykezyylke ba zokioon baiguulka jabadaliin uçaraa alban gazariin kedelmeriigi zokiooko. Mөngө neecelke kaasiin alban kedelmeriçediigi tuskaita kedelmeriees tasalza busa kampaaninuudta jabuulka jabadaliigi ogtolon zogsookiigi namiin komiteediin sekretaaruud baaimagiin GK—iin tyryylegçeneriin niuuriin kariuucalgada daalgan bataiba. Uul togtoomziigi zabkaruulsan niuurnuudiigi katuu kariuucalgada kabaaduulka. Karin, aimagiin GK—iin Namiin Komiteedte ulasiin mөngө neecelke kaasiin kedelmeriigi bekizyylke ba sain kedelmeriçedeer kangaka jabadaligi bolon kedelmeriigi saizaruulkiigi duradkaka.

12. Uul urislamziin caasiigi ulamaar tekeeke jabadaliin teşeg bolbol uridaki urislamziin caasiigi zakigçadiin garta bodoto caasiigi cag bolzor dotoroo olgozo egeseniigi byke emki zurgaanuud bol eesedee şalgan yzene.

Tariigiin ba өвөsenii kontragtaaca

Kontragtaaciin şanar ba toogi şalgaka korin konogiigi bolşoviig ketelberieer kangaka

Jaruuniin MSS-iin oportunistanuudta eris cokico eke.

Manai Buriaad Mongol respyyblig dotoroo tariaanii kontragtaaca bol ijuuniiin 20-nii medeegeer araikan geze 87,9 kubi gyicedkegdesen baikiin kamta, Mukar-Şiberiin aimag tesebee araikan geze 50,1% ba jaruuniin aimag 81,8% gyicedkesen zerge jabadaluud bol, aimagiin alban gazariin ba emki zurgaanii zөgөөs „өөrөө byteke" jabadalada şeteze orkisonii bodoto gereçe mөn azai.

Enyyntei nigta kolbootoi jabuulagdaza baisan өвөsenii kontrag taaca bolbol byke respyyblig coo tesebiin josoor 675647 ceentneriin orondo araikan geze 410980 ceentner өвөsenii kontragtaaca batalagdaza 60,8 kubi gyicedkegdesen baina.

Kiaagtiin aimag 254,5%, Selenge-128,3%б Tynken-172,9% ba Zakaamiin-144% gyicedkeze ynekeeree tyryyen jabakiin zabsarta Aga, Kori, Bargazan, Kabaan ba Deede-Ydiin aimaguud bolbol kamagiin syylde çagtagaldaza baisanii urşag mөn bolno.

Zarim MSS-uud bolbol ulas teriin ba aza akuin udkа çanartai jabuulgiigi oişoon ygii baisanii yliger bolko bodoto barimta Jaruuniin MSS bolbol өөriingөө tekerieen dotor baisan 25 kolkoosuudtai өвөsenii kontragtaaciin geree biçegiigi araikan geze ijyyniin 5-ii eder 15 kolkoostoi batalsan mete bolboç busad kolkoosuud ba ygiitei dunda çadaltai emçiin azaltanii dunda jamar çigi kedelmeri jabuulsan ygii „өөrөө byteke" jabadalda şeteze baina.

Ene metiin oportuniisuudtai eris tese temeceze respyyblig dotor өngөrөgdөzө baigaa korin konogiin şalgaka kampaaniigi kurdabçalan jabuulkiin telөө aimaguudiin emki zurgaanuud bol buşuu çamdan orozo, erkim jabagçadiigi eliryylen şagnaltada kabaaduulkiin uçaraa respyybligiin ştaabta medeeceke uçartai azai.

BMASSR dotor tariaanii kontragtaaciin tөsөbiigi kerkin gyicedkeze baisanii medee.

(Ijyyniin 20-iin medeegeer)

Alair	97,2 %
Bookon	94,7 „
D-Yde	86,7 „
M-Şiber	50,1 „
Kabaan	82,6 „
Kiaagta	97,0 „
Ek-Bulgad	96,3 „
Selenge	94,4 „
Tynken	98,7 „
Bargazan	95,0 „
Kori	94,3 „
Jaruuna	81,5 „
Aga	99,1 „
Zakaamiin	95,5 „
Kamta	87,9 %.

Burremzavoodiin baiguulalta bol namiin zinkini şugamiin jikeken şine ilalta mөn

Moskvaa. Namiin TK nөk. ŞTAALIN-da. Arkomzөb nөk. MOOLGTOV-to. Kargui zamiin arkom nөk. ANDREEJEV-te

Buraad-Mongoliin respyybligiin oron debisker deere parovoos zasaka ba vagoon byteeke tuliin totomokon zavoodiigi baiguulka tukai nam ba zasagiin togtool bolbol manai oronii kedelmeriçed, kolkoosçod ba byke azalçadiin dunda bajariin omog, baatar zorig badaruulza tus gigaaantiin baiguulaltiigi bolşoviigçolon ·gabşagai kurdabçalalaar ekilke ba zasagiin karaalsan bolzor dotor dyyrgekeer belen tөgөlder baikiin temdegeer ugtagdaba.

Buriaad-Mongol oronii tymen azalçad, nam zebleliin ba niitiin emkinyyd bolbol socaliis indyystriin tomokon gigaantiin barilga ekilke jabadaliigi namiin zinkini çugamiin bolon namiin Leeninii yndeseni bodoigiin jikeken ilalta geze yzemzelke.

Ene zavood gigaantiigi baiguulkaiai kamta Buriaad-Mongol oron bolbol indystrizyyleliin өrgөn zamda dabçan orozo, imperaliisamdaranguilagdasan kolooni ba kagas kolonito Dorono kizaariin kile deere Soveed oronii indyystritei negen ulas bolon respyybligee bekizyylke baina.

Leeninii namiin teb komiteed, nam ba kedelmeriçen angiin udaridagça nөk. STAALIN, Arkomzөbiin tyryy nөk. MOOLOTOV, ba Karagui zamiin arkom nөk. Andereejeviigi bata naiduulka uçar: Buriaad Mongol oronii azalçad bolbol indyystriin gigaantiin aguu jikeeen baiguulaltiigi darui ekilze dyyrgeke, yndesen buriaadiin olon mingan proliitaarnariigi boizoruulka, kedөө azal, ilangajaa tyynii gol salbari bolko mal azaliigi socalis josoor debzyylke ba şinedkeke jabadaliin kurdabçalaliigi kөgzyylke, yndesen sojoliin baiguulalta ba kolkoosuudiigi azakuin bolon emkidkeliin talaar bekizyylke keregte şiidkekii çanartai ilalta tuillaka— zergiin keden çukala zorilgonuudiigi daiçalki idebkiteigeer gyicedkene.

Kapitaliisam etegeedte ali bykii zamaar socaliisamiin өrgөn dobtolgo kiize namiin zinkini şugamiin telөө kojor teeşee temeceze odoonii yjiin gol ajuul aolko baruunii bөөrөnkiism „zyynii" nugalaa bolon edөntei ebseldeke jabadaluudiigi eris tes esergyycen Buriaad oronii namiin emki zөblөl ba yiledberiçenii eblelyyd bolbol niitetei kamta oiitiigi nroilon Leeninii namiin teb komiteediin udaridalga dooro jabaza ali bykii zamda socaliis dobtolgiigi caşadaa delgeryylen ba taban ziliin tesebiigi derbede dyicedkeke jabadaliigi kangaza çadana.·

Namiin zinkini çugam ba namiin teb komiteed mandaka boltogoi!

Nam ba kedelmeriçen angiin udaridagça, nek. STAALIN bata boltogoi!

BK(b) Namiin mozkom Jirbaanov

Arkomzөb Dorziin.

Namiin yyryydiin niitiin kөdөlmөriiin zorilgo tukai

(BK(в) Namiin Moskvaa kotiin komiteediin pleenyym deere nөk. L. M. Kaganooviçiin kelesen ygees toвçologdoвo)

Ene baigaa barimtanuud ba materiaaluud bolbol, Moskvaagiin namiin emkiin kerkin өsөsөn ba yzel surtaliin talaar bekizeseniini ton todorkoigoor gereçelen yzyylzei.

Negedygeer tuiliin çukala ulas tөriin barimta bolbol, tus emkiin toogiin talaar өsөsөn bolno.

Manai namiin emkinyyd bolbol, namiin ƶinkeni şugamiin tөløø ba tabanƶiliin ţөsөbiigi dөrbөn ƶilde gyicedkekiin tөløø temecelde kөdөlmөriçөn angitai ulam nigta barildalgatai ba beki kolbootoigoor jabana.

Enyynii urid keden ƶilde janza byriin opoziiciinkin bol, manai namiin dotoodiin baidaliigi karaluulan buzarluulkiin jabadaluudiigi neleed jikeer oroldoson azai. Ene bol neleed kuuçanii meeted baina. Leenin bol, 1902—1903 onii yjede şinzelen kelekedee, ken өөriingөө temeceliigi bolşoviig namda esergyy, kobiskaliin taagtika ba bodolgodo esergyy, çөløøtө şyymzelel ba teseşe ygii ƶuram g. m. loozongnudiigi gargadag baisan ba mөn Leeninees ƶizeg byrziitenii „şөløøtө şyymzelel" gedegiin ynen udka çanariigi ileryylsen baina. Oportuniistan bol manai namiin ƶinkeni şugamiigi şalgaka ba Maarksismiigi şalgakiin tula ene loozon dooro jabadag baisan baina. Uçar iime tula Leenin bolbol tus loozongiigi namda esergyy, ba bolşoviigiin loozon bişe geze todoruulsan belei. Imagta ene loozongiigi syyliin өdөryyd kyrter jamarç bol namda esergyy ba eldebiin bөløgløkө jabadaltan kereglekiigi turşasaar baisan baina.

Nam ba kөdөlmөriçөn angi bolbol, kubiskalda esergyy Trockiizmiigi butacokison ba mөn baruun „zyynii" kelberelteniigi butacokison baina. Nam ba namiin kөtөlbөri, namiin şugam bolbol, manai T K—iin Leeninii zөb şugamaar manai namiin oloşoron өsөkө jabadaliigi tyynii zergiigi bekizyylke jabadaltai nigta kolbon ilaza çadasan baina.

Namiin doodo şatiin yyryydiin kөdөlmөriiin anaalis bolbol, namiin emkinyydiin kerzerge baidalda baisan namiin emki salbarinuudta kerzerge zөbөөr kandadag ba manai namiin өsөzө jabaa idebkitenii idebkiigi ulam өskөkө tukai kerzerge nebteryylegdesen ba namiin dotoodiin demokraatiigi jikedkeke jabadal ali zerge bodoto kereg deere nebteren bejelyylegdeze baisaniigi yzyylne.

Ene bol ilangajaa syyliin yjiin namiin yyriin tobçoonii songuuli bolko yjede өөsөdiin şyymzeleleer ileren gargagdasan baina. Moskvaa kotiin namiin emkinyydiin 100 yyriin tobçoonii kөdөlmөri kangalta ygii deere ilersen baina. Iime tula odoo kyrter neleed olon yyryyd kangalta ygii kөdөlmөrilzө daisaniigi dakinaa gereçelene. Ene manai dutuu. Gebeç, jөrөnkii deeree namiin emkiin oloşoron өsөsөniigi temdeglegdene.

Geke bolboç, bidener ilalta gyicedkelyydeeree kanaad suuza baidag bişe, karin odoo yjede bidenii urida tadigbaza bykii zorilgonuudiigi oroilon ƶagsakiigi ermelzedeg uçar baina.

Syyliin ƶilyydte manai socaliis baiguulalta bolbol imagta keden zuun şine faabrig zavooduudiigi byteeze gargasanaas dyyreke bişe, karin faavrig zavoodiin aguu jikeer өsөzө olon bolson ba S S S R—iin kөdөlmөriçөn angiiin idebki jikeden oloşorosoniigi temdeglen gereçelze baina. Manai faabrig zavooduud aikabtar kyçeteigeer oloşoroson baina, өөrөөr kelebel zuuni, mingan ba milioon kөdөlmөriçөn nemeze jiresen baina. Faabrig zavooduudiin namiin emkinyyd ene yjede aguu jikeer oloşoron өsөsөn baina, ene bol jike tөløb zaluu yjetenees elsen өsөzei, ene bolbol manai namiin ulas tөriin nөløøn kөdөlmөriçөn angiiin dunda nebteren şingeze bykiigi damzag ygii gereçelne. Manai namiin emkinyyd bol, өөriingөө Tөb komiteediin kөtөlbөri dooro, Leeninii keregiin tөløø temeceke temecelde onol surtaliin ţalaar bekizesen baina.

Manai namiin emkinyydiin kөdөlmөriiin kemzee ba maştaabani ulam jike bolzoi. Namiin niitiin kөdөlmөrieөr өrgөn olon namiin geşyyd ba kөdөlmөriçөniigi kabaaduulka jabadal jikedezei.

Gebeç odoo өdөr bideneriin urid ƶagsaza baigaa socaliis baiguulaltiin zorilgo bolbol, namiin emkiiin kөdөlmөriigi ulam deede şatada kyrgeke, manai byke kөdөlmөrinyydees aikabtar çukala ereltenyydiigi tabiza baina.

Bidener bol, өөsөdiingөө yyryydiin kөdөlmөriigi erkebişe şinedken baiguulza çadaka ba kamagiin tyryynde bideneriin urida ƶagsaza baigaa zorilgonuudiigi oroilon, niitiigi udaridan emkidkeze, namiin zorilgonuudiigi gyicedkekiin tөløø şuud elsyyike çukala.

Niitiin kөdөlmөrieөr prolitaari bykeniigi kanduulka

Yyr bykenii ba namiin komiteed bykenii ton yndesen ba şiidkekii çanartai zorilgo bolbol, tus yiledberiiin oron, ceeke, salbarinuudiin kөdөlmөriçөniigi bolşoviiguudiin ulas tөriin nөløøn ba bolşoviiguudiin ulas tөriin çanartai medereliigi olgoko jabadalda şuud kabaaduulka josotoi.

Uçar iime tula namiin kөdөlmөriiin zorilgonuudiigi şuud şiidkekiin tөløø, namiin yyryyd bol, kamagiin tyryynee өөriingөө kөdөlmөrilzө bykii kynyyd ba mөn tedentei kamta kөtөlbөrilkө kynyydee saitar naribçalza şinzelen yzeke josotoi.

Bolşoviigiin surtal nebteryylke jabadal ba niitetei ulas tөriin çanartai kөdөlmөri jabuulka tukai alban koirog, nojorkog zan yzyylke jabadaltai ton eris katuugaar şuud temeceke josotoi. Manai agiţaaca ba surtal nebteryylke jabadal bolbol, ilangajaa tasaralta ygii udaa daraa ba gyiced emkiţeigeer ta bigdaka josotoi. Zygeer, manaida iledkelyyd өcөөn kiigdedeg geze bolko ygii. Manaida iledkelyyd olon kiigdedeg. Jөrө iledkeliingee çanariini nege baakan saizaruuka ba tyyniigi byri cag yrgelzelen kiideg bolbol sain belei. Uçar iime tula kөtөbөrilөn baigaa namiin komiţeeduud, rajoonii komiteeduud ba Moskvaa kotiin komiteed bolbol tus jabadaliigi erkebişe saizaruulza, ilangajaa dyrişeltei ag taarnuudiigi, namiin talaar bata sain iledkelçediigi tatan elsyylze, tedeniigi emkidken yrgelze kereglen, zaabarinuudiigi egçө, keregtei nom debteryyd ba bişe zyilyydeer erkebişe kangaka josotoi baina.

Byke namiin niitiin kөdөlmөri ba ulas tөriin çanarta agitaaciigi ynekeeree bolşoviig josoor emkidken tyyniigee kөdөlmөriçөn ba tariaaçan bykende tus tustani oilguulkaar emkidkeke. Enyynii tukai namiin niitiin kөdөlmөriigi emkidkeke ba agitaaca bolbol magta ceeke tasaguud bolon niite aradta kyrgeke tukai gol sanalaa tabika josotoi.

Namiin niitiin kөdөlmөri, namiin yyryydiin emkidkelgiin baiguulamza, bodoto ulas tөriin agitaaca bolşoviigiin өөsөdөө şyymzelel namiin dotorki demokraatiigi delgeryylke ba yiledberiiin gazaruudiin zakirgaanuudiigi negen ekiteegeer jabuulka jabadal bol odoo yjiin baidal ba ene өdөr kөdөlmөriçөnii kelkidөn baisan todorkoi asuudaluudtai nigta kolbolduulan jabuulka.

Odoo yjede namiin yyr byken namiin niitiin kөdөlmөri ba ulas ţөriin çanartai agitaaca tukai dooro dursagdasan 3 zyyliin çukala asuudal deere gol sanalaa tabika josotoi gebel: **olon ulasiin koorondiin baidaliigi oilguulka ba ulas oronoo kamagaalka; Nөk. Staalinii 6 zaabariigi gyicedkekiin tөløø niite aradiigi elsyylke, komuniistannud, gabşagaiçuud, idebkiteniigi odoo yjiin daiçalkii zorilgo-gologdol ba niiin baika jabadaliigi usadkaka, taban ƶiliin tөsөbiin syyişiin ƶiliin yiledberi sangiin tөsөbiigi gyicedkekiin tөløø emkidkeke enyygeeree bol tabanƶiliigi dөrbөn ƶilde byteemƶeteigeer gyicedkeke josotoi; kөdөlmөriçөniigi erkim sainaar kangaka jabadaliigi emkidkekiin tөløø temeceke,** zөblөliin kudaldaagi delgeryylen jabuulka ene zoriigiigi şiidkekiin tөløø niite aradiigi ergөnөөr elsyylke (tuulai өskөkө, gakai өskөkө, zagasa өckөkө, gazariin urgaciin zyileer kangaka (juunda bidener ene pleenym deere tuskai sanalaa tabisan belei), kөdөlmөriçөnii kotiin) ilangajaa syyliin yjede garsan TK ba AKZ-iin tariaabeledkel ba malbebdkel bolon kolkoosiin kudaldaagi delgeryylke tukai togtooliin udka çanariigi olon niitede gynzegeigeer oilguulka, niitearadta ergөөr kereglegdedeg zyiliigi delgyyr deere gargaka jabadaliigi ali bolkoor çuualaçalka josotoi.

Yiledberiiin gazarta yyrge ba negen ekite zakirgaaniigi zөbөөr jabuulka tukai.

Mөn oportunizmiin negen goid temdegeni uu baisan ba bainab gebel, namjiin yyryydiin yyrgiigi tooko ygii ba namiin dotorki yyriin dotorki baidaliigi namiin gol zorilgoos tasalka jabadal baina. Manai nam bol negedkemel makabodtoi baika jyma, yyryyd byken bolbol negedemel tomo genziin nege yje mөn tuiliin jeke namiin nege salaa bolko ba ene salbariiin kөdөlmөrieөs tyynii keremees byke genziin kerem neleed şaţa kyrtele bolko azai. Zygeer, manai yyr bol biçiikan, mөn biçiikan zavood deere baisan baina, kerbee manai kөdөlmөridө tacaldal garabal, ene bol namiin kөdөlmөride jeke jeke udka çanartai kereg bolzo çadaka ygii, geze bodozo ugţa bolko ygii. Namiin yyr byken bolbol-negedemel kolboo genziin nege yje mөn geze medeke josotoi, iime tula tus gazaraa garasan tasaldaliigi bygede medereke mederelteì kelkee baika. Iime tula yyryyd byken jeke ba bagaç bol, zovoodiin juu ali soveediinç bol, surguuliiin juu ali ulaan ceregiinç bol, өөsөdiingөө, bideneriin sanal boibol, imagta todorkoi asuudaluudiigi şiidken yzeke ba tyyniigi emkidken baiguulka yyriin dotoodiin baidalda kyrtele şuud kanduulagdasan baika josotoi.

Namiin yyr ba tyynii tobçoo bol өөsөdөө ceke kariuucaka ujalgatainuud baina, ţeden bolbol namiin kөdөlmөriigi udaridaza, namiin zaabariigi jabuulzai. Yyr bol bykiigi kimagadaka. Zygeer bygediin koinoos kimagadaka, bygediigi kөtөlkө kereg bol bykenii kөdөlmөrilkiigi kөdөlmөrilkө kereg bolno bişe. Enyyniigi ilgabariika keregtei. Yyriin tobçoo bolbol kөtөlkө, byke bulan, zakanuudta kyreke, faabrig bujuu zavood deere bolzo bainab, bykiigi medeke josotoi, karin eden bol bydediin kikiigi kike, bykiin koinoos asaza şyyreze baika joso ygii. Gaini jyyb gebel zarim yyryyd bolbol byke jyymiin koinoos asaldaad, olooroo zergeçeke jabadal gargadag baina.

Yyriin ţobçoonuud ba darganuud bol jaabaç өөsөdiingөө kөtөlbөrilөkө udka çanaraa geeke joso ygii, karin namiin kөtөlbөriiin tugiigi deere barika, zergeçeke jabadal gargaka ygii, bygediin tөløø kөdөlmөrilkө joso ygii, karin aza yiledberi deere kөdөlmөriөө zөbөөr tabika keregtei azai. Manai gol tylkyyr bolbol kynyyd mөn ba kynyyd kadaa namiin bileed barisan jөriin kynyyd bişe, karin bolşoviigiin ami bejetei kynyyd baika, kerbee tiize keleze bolko baibai. Zavood deere ene bolşoviiguudiigi saitar medeke ba tedeniigi zөbөөr kubaarilan tabika. Tedeniigi kөdөlgөzө çadaka keregtei tiibel yyriin urda ţabigdaza byke daiçalkii çanartai zorilgonuudiigi kordon şiidkeze bolko baina. Uçar iime baitar kyniigi taskailan ceke şinzelke asuudal ba tedenii kyçiigi zөbөөr tabika asuudalda, zөbөөr kelebel sanalaa dutuu tabina, kerbee kurcaar kelebel zaka, kizaar ygii cuglaanuud ba jөrөnkii kөөrөldөөnyydeeseç neleen doroor sanalaa tabina. Ene bol namiin niitiin kөdөlmөriigi saizaruulka asuudaltai ton nigta baricaatai baika. Yyr bolbol өөriingөө kөdөlmөriiin ujalganuudiigi zөbөөr kubaabal yyskelge, idebki ba kөdөlm. şine arga majaguudiigi bii bolgoko jabadaliin argiigi bejede jikeer abka azai.

Odoo yjede namiin yyryyd bol өөsөdiingөө gol tuluuriigi namiin niitiin kөdөlmөri deere zalan ţabika josotoi. Ene bolbol yiledberi sangiin ţөsөbiigi gyicedkeke jabadaliigi kangaka baina. Enyynii tula yyriin kөdөlmөriigi şinedken baiguulka keregtei.

Yryydiin kөdөlmөriiin sisteeme ba pragtikiigi saizaruulka

Bidener bol odoo kezeeneesç ilyygeer namiin ba yiledberiçenii ebleliin aza yiledberiin şugamaar kamag kөdөlmөriөө ceeke deere abaçaka josotoi.

Namiin niitiin kөdөlmөriigi jabuulkadaa dunda şatiin salbariiin bata tulguuri ygii kөtөlbөriөөr jabuulza bolko ygii. Manai zarim yiledberiiin gazaruudta iime uçar baidag, zişeelebel: deede taladani sekretaarni suuka ba udaa taini emkidkelgiigi erkilegçe, surtal nebterelgiigi erkilegçe, mөn keden instryygternyyd baidag baina. Dooroni bol 60 ceekiin yyryyd baika juma, endeni bol tonç baga beledkeltei dyreşel bagatai sekretaaruud baidag baina. Iime baidalaar namiin komiteeduud ceeke ba kalaanii brigaaduudta jamarç bodoto kөtөlbөriөөr kangaka ygii baina.

Zaboodiin yyriin namiin kөdөlmөridө zөb bişeer kandadag jabadaliigi yzyylsen barimţa, zarim yiledberiin gazaruudta ugta buruugaar kandaka jabadal yzegdeze baika tula, tyyniigi namiin dyreşelees zailuulan, iime jabadaliigi ugtalan usadkaza ygii kiike josotoi.

Keterkei olonoor togtooluudiigi biçedeg jabadaliigi boliuulon odoo biçegdedeg 20 togtooliigi gancadani orotor kajaka josotoi. Namiin komiteeduud bol, ceeke dotoroo suuza baigaad caarsaar kөtөlbөri egөdeg meetedee kajaka josotoi. Namiin yyryyd ba komiteeduudiin yndesen gol kyçee ceeke ba gryypenyydte kubaarilan kajaza kөtөlbөrilkө josotoi. Enyynii tula namiin emkinyydiin baiguulamziigi yiledberi deere selgeke keregtei.

Kamagiin tyryynde byke zavoodiin namiin aparaadiigi өcөөlөn, **өөcөdiingөө namiin gaşyydees** ilangajaa dyreşeltei komiinistanaraa yiledberide kabaaduulaza, tedener bol namiin doodo şatiin salbarinuudiigi ceeke brigaaduudiin dunda udaridakadaa çadabaritai baika tula, enyygeeree namiin doodo şatiin beki idebkiteniigi bii bolgoko baina.

Namiin emkinyydiin yndesen zorilgo bolbol, namiin emkinyydiin kөdөlmөriigi şinedken baiguulka ba emkinyydiin baiguulamza bolko tula, ene ceekedeni dөtө bolgozo өgөkө ba kamag kyçe ba sanalaa imagta ceeke teişe şuud tabika jabadaliigi dөkөm bolgoko josotoi. Byke namiin kөdөlmөriigi bolşoviig josoor emkidken, ilangajaa dunda salbari ba namiin emkidkegçed deeree kamag tyşegeni baikaar ţabika ba, tedener bol namiin komiteeduudiin bodoto tuslagça, niite aradiigi emkidkegçed, mөn tedeniigi yiledbөri sangiin ţөsөbiin tөløø beledken kangaltiin tөløø, sojoliin tөløø surguuliiin tөløø g. m. temecelyydte şuud elsyylen ƶagsaagçad mөn bolno azai.

Namiin kөdөlmөriigi odoo yjiin byke kemzeenyydtei nigta kolbon jabuulza, tere bolbol, zavuud deere jabuulagdaka ba mөn tyynçelen bolşoviigiin өөsөdөө syymzeleliigi namiin dotorki demokratiigi өrgөөr delgeryylen jabuulka josotoi.

Bidener bol enyyniigi nigta kolbon jabuulkadaa niitedee bolşoviigiin өөsөdөө şyymzeleliigi delgerengiigeer jabuulka gedegiigi gol imagta nege kyn bosood keden yge jaridag jabadaliigi yrgelzelyylke bişe, bidener bol, dutuu dunda өbөçөntө zyilyydiigi daiçalkii josoor ileryylen gargaka josotoi.

Bidener bolbol өөsөdөө şyymzeleliigi ƶizeg byrzyiligiin bişe, ynekeeree bolşoviigiin şyymzel geze oilgodog baina. Jөrө kagas ƶilde nege udaa juu ali 1 ƶilde nege udaa jamar negen „kөkirөndi" cagta nege juumiigi ileryylen gargadag uçar baina. Өөsөdөө şyymzelen keleke jabadal bol, өdөr byri çaas byride kamag dutuu zyilyydee byrin ileryylne gargaza caaşadaa өөsөdөө şyymzeleliigi ulam ergөөr delgeryylke çukala baina.

Manai zorilgo bolbol, bidenerte bykii zyilyydiigi byrin kereglekeeke josotoi baina, ene bol odoo kyrtel gyiced kereglegdee edii baina.

Kerbee bidener bol, namiin geşyyd niitiigi kөmyyzyylke keregiigi tabiza, namiin yyriin kөdөlmөriigi şinceer emkidkeze, tyyniigi bodoţo ba ulas tөriin talaar josotoi şatadani kyrter tabibal, bidenii namiin kөdөlmөri neleed keden kubi deeşe өrgөgdөkө josotoi. Uçar iime tula namiin yyryydiin zorilgo bol loozonguudiigi niite aradiin dunda çuud nebteryylen jabuulka uçarţai baina.

Enyynii ţula namiin geşyyd ba orologçodiigi bolşoviig josoor kөmyyzyylke josotoi. Bi bol, Maarks-Leeninii kөmyyzeliin asuudal tukai todorkoigoor zogsoko ygeib, uçarani ene asuudal bol syyliin yjede dyyren zөblөn kelcegdesen baina. Minii çukala bolgon temdegleke uçar bolbol, tiooriiin surguuliigi tacalduulka ygei, yyryydiin kuraluudtai nigta kolbon iledkel ba leegce jabuulan ulas tөriin surguulinuudiin kөdөlmөriigi şuud jabuulka g. baina. Namiin geşyyd ba orolo çodiigi namiin talaar bata bolgo josotoi. Өөrөө kelebel, baiguul bykii socaliismada ecergyy eld saad berkeşeelyydiigi uçaruulki oroldogço angiiin temeceliin du saka cag ton edii baina.

Manai nam bol, onol surtal ba ulas tөriin talaar tuiliin өn şatada kyrter debşesen baina.

Bidener Trockiisma ba baru „zyynii" kelberelyydtei aikabt jike temecel kiisen ba jabuul baina. Syyliin kojor ƶilde ma nam bol, өөsөdiingөө zerge kojor niuurtan, oportuniista angiiin daisadiin aagintanar, eld ymekei etegeediigi byrin ceberl kajazai. Gebeç „manai nam b ene yjede өөsөdiingөө zerge keden zuun mingan kөdөlmөriç erkim kolkoosçon, socaliis azal baatarliguud kommuniismiin tөl temecegçediigi elsyylen abas baina.

Moskvaagiin komiteed ba M kvaagiin emkinyydiin zorilgo bol Moskvaa kotiin ba Moskvaag emkinyydte Marksiisma ba le niismiin yndesenyydiigi medeke y negeç bolşoviig baika ygei m tedener bol BK (b) Mamiin Kominteerniin programma ba dy myydiigi byrin medeke, nam dotorki eldebiin kelbereluud namiin gadaaki eledebiin kor jabadaluudtai eris tes temece ygei kommuniista baika ygei, byr namiin ƶinkeni şugamiin bucal ygei ilakiin tөløø ba Leniniism gyiced ilakiin tөløø temecegç baika josotoi.

(Tobçolzo biçegdeb

Germaaniiin zasagiin gazar вol azalçan olo tөmөniigi deeremdeze ediin zasagiin kriizesee garka zaвdalga kiine

Fon Papenii cag вusiin kuuli togtoo

BERLIN, 22 (T), Fon Papenii zasagiin gazariin cag busiin kuuli togtool tunkaglagdaba. Yynii josoor, kөdөlmөri ygiiçyydte өkө tedkemze 23% dooşoluulagdaka, kөdөlmөri ygii bolsonoos koişo tedkemze abka erkeţei baika cag 20 doloon konoogoos 6 doloon konog kyrtele kasagdaka ba ynekeer tedkemzede keregtei baisaniigi byri narin çanga zarçamaar şalgabarilka bolko azai. Kriizisiin ba өgligiin tedkemze gedegyyd basa 15% kasagdana. Zasagiin gazar bol kөdөlmөri ygeiçyydees 520 milijoon maarka kimagadaka geze bodomzolbo. Tedkemze abka erke ygei kөdөlmөri ygiiçyyd bol 750 850 mingan kyn kyrtele oloşorko baina.

Kөdөlmөriçөn ba alban kaagçadiin calin kөløsөnөөs kөdөlmөri ygeiçyydte өkө tusalamziin zasada tasalan oruulagdaka ƶuram bii bolko. 125 maarka calinaas 1,5%, 300 maarkaas 2,5%, 700 maarkaas 5%, ene zasada oruulagdaka azai. Ene jabuulga bol ƶil dotor 400 milijoon maarkiigi zasagiin gazarta olgono. Şine cag busiin kuuli togtool bol kөdөlmөriçөn, alban kaagçad ba mөcө dutuutaniigi batalan kamagaalka jabadaliigi neleed muuduulka baina. Dunda zergeereni ababal ene janziin batalan kamagaalka jabadal 20% kasagdaka azai. Baga sagiin kөdөlmөritei baigçad dain ceregte mөcө dutuutai bologçod өnөçөn kyykediin baika gazaruud ba dain ceregte gemtegçediin kyykedte өkө tusalamzanuud 20% kasagdaba. Ton tuliuur olzotoi deerees baraanii ergiltiin naloogoos çөløølөgdөөd baisan baga gazartai tariaaçan ba gariin yiledberiçeni naloguud jike bolgogdobo. Fon Papenii zasagiin gazariin cag busiin kuuli togtooloni ene aza akuinuudiin ergiltede naloog aşaba. Ene zergiin arganuudaar fon Papenii zasagiin gazar bol ƶil dotor 100 milijoon maa ka olko baina.

Basa dabasanda naloog aşaza 70 milijoon maarka abka azai.

Prolitaariin esergyyceliin dolgin

BERLIN, 22 (T). Fon Papenii zasagiin gazaraas şine naloog bii bolgosoniigi ba kөdөlmөri ygiiçyydte өkө tedkemziigi kasasaniigi esergyycesen yiledberiin oronuudiin kөdөlmөriçөnii niitiin kuraluudiin esergyyceliin togtooluudiigi „Rote tane" sonin ţunkaglaba. Barilgiin ba bөs nekegçe kөdөlmөriçөnөөs gadana basa „Daimler Benc" gegçiin avtamabiiliin jiirmiin kөdөlmөriçөn esergyycelgede negedelcesen baina.

Cag busiin kuuli togtooliigi gargasanii tukai medeenyydiin abtakada, Liugsembyyrge kotodo olon demonstraacanuud bolbo. Deede Sileezide kөdөlmөri ygiiçyydiin demonstraacanuud bolsoor baina.

BERLIN, 22 (T). Yiledberiçenii eblelyydiin kubiskalta opoziiciin byke Germaaniiin komiţeedoos fon Papeenii zasagiin gazariin şine cag busiin kuuli togtooliin tukaida biçegdesen uriaa tunkaglagdaba. Uriaa yiledberiiin oron ba alban gazaruudta yiledberiçenii ebleliin geşyydiin kuraluudiigi darui emkidkekiigi ulaan ba reformiis yiledberiçenii eblelyydiin geşyydiin kamtiin kuraluudiigi kiikiigi ba kөdөlmөri ygiiçyydte өkө tusalamziigi zөbkөn kuuça kebeereni baiigakaar yle ara tyyniigi deeşelyylkiin tөløø, da cereg ba azalda gemtegçedte ө tusalamzinuudiigi kasaka jabad liigi esergyyceze, calin kөløsi deeşelyylkiin tөløø ba yiledb çenii eblelyydiin kargis udarida çanariigi esergyyceze temeceki duradkana. Uriaa bol tөgөskөl şine cag busiin kuuli togtooli esergyyceke zabastoovko kiiki urizai.

Nanzad-Dorƶo Dagbiinda kemƶee abagti

AGA. Narasatiin somonii Nanzad Dorƶo Dagbiin gegçe bolbol gedotoroo 5 amin kyn aad, 1931 onii naloogiin medeegees koişo 1932 onii janvaariiin 20 kyrtel 3 tologoi yker, 2 ţologoi aduusa b 8 tologoi koni jamaalasan bain Aimagiin zygees, koroto sedk leer malaa kiudagça Dagbiind kemƶee abagtii!

Tujaa.

Dutuu zyilee zasaka.

MUKARŞIBER. Kolkoosiin dundaki aza akuigi saizaruulkiin tөløø temeceke jabadal bol kariaata aimagiin kolkoosiin kolboonços ankaralta tabil ygii orkiood baisa deerees Bodonguudiin ba Zagan somonii kolkoosuudaas cokoj batalza bolno.

759.

Soniniig erkilegçe C. Ƶ. Dondobiin.

Busa kotonuudiin surguulinuudta 1932 onii namariin yjede suragçadiigi iigeke jabadaida BMASSR-iin gegeereliin aradiin komisariaadta suuri өglөbө, ilerkiilebel:

1) Aspiraantanariigi beledkeke yndesenii tөbiin şinzelkii ukaanii pedagoogiin instityydte (Moskvaa) . . . . 2 suuri
2) Zyyn Sibiiriin ulasiin yniversiteedte (Irkyy) buriaaduudta 20 suuri
3) Tyynii dergedeki rabfaagta . . . . 5 suuri.
4) Irkyygiin indyystriiin pedagoogikiin instityydte . . . . 30 suuri.
5) Tyynii dergedeki rabfaagta . . . . 10 suuri
6) Leeningraadiin Geercenii neremzete pedagoogikiin instityydte (Kamniganii bөlөgtө 1 suuri) . . . . 3 suuri.
7) Moskvaadaki Byybnoviin neremzete pedagoogikiin instityydte 2 „
8) Tyynii dergedeki rabfaagta . . . . 2 „
9) Moskvaadaki Liibknektiin neremzete indyystriiin pedagoogikiin instityydte ganca buriaaduudta . . . . 3 suur
10) Moskvaadaki nomiin sangiin instityydte . . . . 1 „
11) Tyynii dergedeki rabfaagta . . . . 2 „
12) Moskvaagiin ulasiin yniversiteedte . . . . 2 „
13) Tyynii dergedeki rabfaagta . . . . 2 „
14) Leeningraadiin ulasiin yniversiteedte . . . . 2 „
15) Tyynii dergedeki rabfaagta . . . . ,0 1 „
16) Vlagoveeşendeki usan zamiin teeknikymde . . . . 1 suuri.

Deede surguulinuudta dunda surguulitai bolson kөdөlmөriçөns kamtiin azaltan, kөløsөnçөn, ygeiteiner ba alban kaagçad bolon tedenii kyyked abtana. Ede deede surguulinuudiin dergedeki rabfaaguudta deere duragdagça mete aad, 4 ƶiliin suurguuli dyyrgesen kynyyd abtaka baina:

Dursagdagça surguulinuudta orokiigi kysegçed bol, ijyyiin 5 aaskozom bişe Gegeereliin aradiin komisariaadta udaa dursagdaaka barimtainuudiigi ilgekeni: a) jamaar zөөri çadaltai kynii yri basanii ba na sanitukai, b) erdemiin tukai, c) ceregiin albanda jamar kamaatain tukai ç) bejiin elyyriin tukain emçenii gereçelge, d) kөdөlmөriizө baisan gazaiin nam ba zөblөliin emkinyydiin zygees abtasan saişaal.

Surguulinuudta ilgeke komiis bol ijyyniiin 28 aas kөdөlmөriin 12 oos 2 cag kyrter gegeereliin aradiin komisariaadiin kancaliaaraaө keregtei medeenyydiigi abça bolko. Medyylge ba barimtanuudiigi ene onii iyyliin 10 өdөr kyrter gegeereliin aradiin komisariaadiin suragçadiigi ilgeke komiisto ilgeke keregtei.

G. A. K.

В.-Удинск, тип. БГИ, зак. № 1565 Бурлит № 4000 тираж 494